

Onderzoek Wsw Scherpenzeel

drs. Dirk Langedijk
mr. Eugene Lobry MMC CMC

Langedijk Samen Werken aan Oplossingen (Langedijk SWO)

15 december 2015

Inhoudsopgave

0	Inleiding	3
0.1	Vraagstelling	3
0.2	Aantallen en cijfers	4
0.3	Toetsingskader	4
0.4	Kosten en baten	5
1	Model 1 Voorzetten huidige samenwerking in GR	6
1.1	Beschrijving	6
1.2	Gevolgen Wsw-ers	6
1.3	Juridische en fiscale gevolgen	6
1.4	Knelpunten, vraagstukken en valkuilen	7
1.5	Toetsingskader	7
1.6	Vervolgstappen	8
2	Model 2 Uittreding bij Permar met duurzaam inkoopmodel	9
2.1	Beschrijving	9
2.2	Gevolgen Wsw-ers	9
2.3	Juridische en fiscale gevolgen	9
2.4	Knelpunten, vraagstukken en valkuilen	10
2.5	Toetsingskader	11
2.6	Vervolgstappen	12
3	Model 3 Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers meteen door de gemeente worden overgenomen	13
3.1	Beschrijving	13
3.2	Gevolgen Wsw-ers	14
3.3	Juridische en fiscale gevolgen	14
3.4	Knelpunten, vraagstukken en valkuilen	15
3.5	Toetsingskader	16
3.6	Vervolgstappen	17
4	Model 4 Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers gefaseerd door de gemeente worden overgenomen	18
4.1	Beschrijving	18
4.2	Gevolgen Wsw-ers	18
4.3	Juridische en fiscale gevolgen	18
4.4	Knelpunten, vraagstukken en valkuilen	19
4.5	Toetsingskader	20
4.6	Vervolgstappen	21
5	Toetsingskader	22
6	Conclusies	23

0 Inleiding

0.1 Vraagstelling

De gemeente Scherpenzeel heeft de uitvoering van de Wsw opgedragen aan Permar. Permar is een Gemeenschappelijke Regeling die Scherpenzeel heeft gevormd met de gemeente Ede, Barneveld, Wageningen en Renkum.

De uitvoering van de Wsw moet voor wat betreft Scherpenzeel gezien worden binnen de kaders van het gemeentelijk beleid, in het bijzonder dat voor de 3D: Scherpenzeel voert de regie op de uitvoering en werkt bij voorbaat met lokale aanbieders. De zorg wordt zo dicht mogelijk bij de burger georganiseerd. In dat licht bezien, wil Scherpenzeel onderzocht hebben welke vorm van uitvoering van de Wsw het beste bij haar past. Wetende dat de Wsw geen instroom meer kent en dat de aantallen Wsw-ers jaarlijkse zullen dalen en wetende dat nu de discussie gaande is over wat te doen met Permar, is dit het moment voor een onderzoek en vervolgens voor besluitvorming.

Het onderzoek heeft betrekking op de volgende uitvoeringsmodellen.

1. Voorzetten huidige samenwerking in GR, de Wsw-ers blijven bij Permar en Scherpenzeel blijft bestuurlijk deelnemen in de GR. Dit wordt behandeld in hoofdstuk 1.
2. Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers daar wel blijven werken (duurzaam inkoopmodel). Dit wordt behandeld in hoofdstuk 2.
3. Uittreding bij Permar waarbij alle Wsw-ers direct door de gemeente worden overgenomen. Dit wordt behandeld in hoofdstuk 3.
4. Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers gefaseerd door de gemeente worden overgenomen. Dit wordt behandeld in hoofdstuk 4.

Per model wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

1. Wat zijn voor- en nadelen van de modellen?
2. Wat zijn globaal de kosten (structureel en incidenteel)?
3. Wat zijn de gevolgen voor Wsw-ers?
4. Wat zijn juridische en fiscale consequenties met betrekking tot staatssteun, de mogelijkheden van investering en het betalen van BTW en/of vennootschapsbelasting?
5. Welke vervolgstappen moeten gezet worden om tot uitvoering te komen (incl. advies voor onderhandelingsstrategie)?
6. Welke knelpunten, vraagstukken en valkuilen kunnen zich voordoen?
7. Welk model is het meest haalbaar?
8. Welk model past het beste bij het beleid Scherpenzeel?

In alle modellen zijn de indicering, het arbeidscontract en de arbeidsvoorwaarden van de Wsw-ers (wettelijk) gegarandeerd. De werkplekken zijn niet gegarandeerd. Door reorganisaties (het sluiten van afdelingen), door de beweging naar buiten kan de werkplek veranderen. Wanneer Scherpenzeel zelf de Wsw uitvoert, geldt dat ook. De Wsw-ers zullen dan in veel gevallen in Scherpenzeel een werkplek krijgen, en niet meer in Ede.

In dit rapport gaat het om de "oude" Wsw: de regeling die sinds 1 januari 2015 geen instroom meer kent.

In deze rapportage gaat het om Scherpenzeel. Er is geen rekening gehouden met wijziging van beleid van de andere gemeenten in de GR. Wanneer in hun beleid wijziging komt, heeft dat gevolgen voor deze rapportage. Zo zullen kosten van uittreding wellicht wijzigen.

Een gemeente kan niet eerder uittreden dan op 1 januari van het tweede kalenderjaar dat volgt op bewilliging in de uittreding door het bestuur (artikel, lid 7 van de GR Permar). Omdat het niet reëel is om een dergelijke bewilliging voor 1 januari 2016 te verwachten, heeft onderhavig rapport wanneer het gaat om uittreding, betrekking op 2018.

0.2 Aantallen en cijfers

Bij Permar werken 7 Wsw-ers uit Scherpenzeel.

Van deze 7 medewerkers werken er 6 in het groen in 1 in de beschut binnen bij Permar. Daarnaast werken er 3 medewerkers bij Amfors in Amersfoort, deze zullen vanaf 2017 rechtstreeks gefinancierd worden via de gemeente Amersfoort. Daarom worden ze voor dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

Het ministerie van SoZaWe ging voor Scherpenzeel in 2014 uit van een taakstelling van 10,8 SE¹. Het ministerie gaat uit van het volgende verloop (door bijvoorbeeld pensionering, arbeidsongeschiktheid etc.) en baseert daar ook haar financiering op. Dit komt neer op afname van 40% van het aantal Wsw-ers in vijf jaar. Wanneer het verloop afwijkt van de prognose van het rijk bestaat de kans dat de financiering vanuit het Rijk niet wordt aangepast. Bij een sneller verloop is dat in het voordeel van de gemeente, bij een trager verloop in het nadeel.² Het gaat hier echter om zeer geringe aantallen.

Blijfkansen ³ Wsw Scherpenzeel	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
% tov 2014	100	100	96	84	70	63	57
SE	10,8	10,8	10,4	9,1	7,6	6,8	6,2

0.3 Toetsingskader

Om de voor- en nadelen van de modellen in beeld te brengen en te waarderen en als hulpmiddel bij besluitvorming wordt een toetsingskader gehanteerd. Dit toetsingskader bestaat uit de volgende criteria.

Wsw-ers

- Duidelijkheid huidige deelnemers Wsw
- Zo regulier mogelijk werken
- Reisafstand/nabijheidsprincipe

Beleid en regie

- In overeenstemming met gemeentelijk beleid 3D: zelf-samen-gemeente
- Gemeentelijke wens tot regie op de uitvoering
- Mogelijkheid tot sturing
- Effectieve en efficiënte beleidsuitvoering

Extern

- Mogelijkheden lokale aanbieders (benutten)
- Sluit aan op samenwerking arbeidsmarktregio Food Valley

Intern

- Mogelijkheden gemeentelijke organisatie voor zelf uitvoeren
- Bestuurlijke drukte

1 SE (Standaard Eenheid) is de eenheid die overeenkomt met een arbeidsplaats van 36 uur voor een werknemer die op grond van de indicatie of herindicatie, ingedeeld is de arbeidshandicapcategorie matig. Als een persoon is ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie ernstig, telt betrokkene voor 1,25 SE.

2 Of het verloop ook zo snel zal gaan als het ministerie prognosticeert is voorwerp van discussie bij veel gemeenten. Het ministerie zal de komende jaren onderzoek laten uitvoeren naar het daadwerkelijke verloop.

3 "Blijfkansen" is de term die het Ministerie van SoZaWe hanteert voor de (jaarlijkse) kans dat werknemers in de Wsw blijven, dus niet uitstromen als gevolg van pensionering, arbeidsongeschiktheid of andere redenen.

Financieel en risico's

- Gunstig voor exploitatie/toekomstige resultaten Permar (opvangen tekorten)
- Investerings- en frictie
- Incidentele kosten uittreding
- Beheersbaarheid toekomstige financiële risico's
- Toekomstbestendig

Wettelijke en belastingtechnische facetten

- Blijven de mogelijkheden bestaan voor inbesteding: het rechtstreeks gunnen van een opdracht zonder te hoeven aanbesteden
- Is er sprake van staatssteun, bijvoorbeeld wanneer een private partij een te hoge vergoeding krijgt voor geleverde diensten of een te lage prijs betaalt voor ter beschikking gestelde Wsw-ers
- Consequenties voor het mogelijk afdragen van vennootschapsbelasting
- Consequenties voor het afdragen van BTW

De score en weging van de criteria is deels afhankelijk van persoonlijke en politieke visie en inzichten. Een definitieve afweging is daarom alleen door college en raad(sleden) zelf te maken. Het toetsingskader biedt daarbij echter een belangrijk hulpmiddel. Deels geldt dat de scores alleen te maken zijn ten opzichte van de verschillende modellen. In deze rapportage is het toetsingskader dan ook ingevuld in de vergelijking van de modellen.

0.4 Kosten en baten

Op basis van kengetallen, de tekst van de GR, en de balans en de begroting van Permar kan een inschatting gemaakt worden van de structurele en incidentele kosten om de Wsw uit te voeren en/of uit te treden uit de GR. De belangrijkste kosten en opbrengsten zijn daarbij:

- Salarissen Wsw. Deze zijn moeilijk beïnvloedbaar omdat het gaat om door de CAO Wsw bepaalde rechten en verplichtingen. Dit is een gegeven en staat los van de wijze waarop de Wsw wordt uitgevoerd.
- Rijkssubsidie. Deze is niet beïnvloedbaar en daalt tot 2020 jaarlijks met circa € 500 per standaard eenheid Wsw (bepaald op basis van het aantal fte Wsw en de mate van ernst van de arbeidshandicap).
- Opbrengsten Wsw-ers. De opbrengsten zijn beïnvloedbaar door commerciële inzet (verkoopinspanningen), door in te zetten op meer lucratieve werksoorten en door de arbeidscapaciteit van de werknemers maximaal te benutten.
- De kosten van begeleiding en overhead Wsw-ers. Deze kosten zijn beïnvloedbaar, door bijvoorbeeld een hogere caseload te hanteren of productielijnen anders te organiseren. Wel kunnen deze kosten per Wsw-er toenemen door het ontstaan van boventaligheid in de formatie als gevolg van daling van het aantal Wsw-ers.
- Transitiekosten bij uittreding. Deze kosten zijn afhankelijk van het te kiezen model en een groot aantal variabelen. Blijven de Wsw-ers bij Permar werken? Neemt Scherpenzeel bij uittreding verplichtingen en activa over etc.?

1 Model 1 Voortzetten huidige samenwerking in GR

1.1 Beschrijving

In het model zet de gemeente Scherpenzeel de uitvoering van de Wsw in de GR verder door. De circa zeven Wsw-ers blijven onder de verantwoordelijkheid van Permar werken.

Er mag verwacht worden dat bij Permar de komende jaren veel zal veranderen. De beweging naar buiten, de financiële resultaten en de uitstroom door natuurlijk verloop zal er toe leiden dat bepaalde werksoorten gefaseerd zullen worden stopgezet of worden verkocht aan derden (bijvoorbeeld het afstoten van de kwekerij). Het is de vraag of het regulier personeel en de benodigde middelen in dezelfde snelheid mee kunnen bewegen met de uitstroom en afbouw. In het rapport “Verkenning uitvoeringsvarianten Wsw en positionering en juridische varianten van dienstverlening uitvoering Participatiewet in de arbeidsmarktregio FoodValley” (2015) van De Haas en Capel wordt terecht gesteld dat elke twee – drie jaar een reorganisatie nodig zal zijn. Verwacht mag worden dat er gaandeweg frictiekosten zullen ontstaan door de afvloeiing van overtollig regulier personeel, het afstoten van onroerende goederen etc. Tegelijkertijd zal er ook bij een kleinere groep Wsw-ers een basisformatie van regulier personeel⁴ nodig zijn die relatief steeds zwaarder gaat drukken op de overgebleven Wsw-ers.

Wanneer Permar zich uitsluitend blijft bezighouden met de (oude) Wsw, zal zij jaarlijks in omvang dalen met zo’n 6%, waardoor zij in vijf jaar tijd al met 30% gereduceerd zal zijn in omvang en in 10 jaar bijna gehalveerd.⁵ Het model “voortzetten huidige samenwerking in GR” zal dan ook om de 4-5 jaar geëvalueerd moeten worden omdat de veranderingen voor Permar zo snel gaan dat het meerjarenperspectief steeds moet worden bijgesteld.

1.2 Gevolgen Wsw-ers

De Wsw-ers zijn in dit model in dienst bij Permar en blijven in dienst bij Permar. Arbeidsrechtelijk heeft dit model dan ook geen gevolgen.

Veel Wsw-ers werken nu “binnen” bij Permar. Het is het voornemen van Permar om de beweging van binnen naar buiten meer vorm te gaan geven. Dat is in de lijn met landelijk en plaatselijk beleid: zo regulier mogelijk werken.

1.3 Juridische en fiscale gevolgen

Inbesteding

Taken en bevoegdheden blijven in dit model aan de GR overgedragen. Aanbestedingsvragen spelen daarom niet: er is immers geen (private) opdrachtrelatie.

Staatssteun

Voor de gemeente is staatssteun niet relevant. De GR is zelfstandig drager van de verplichting om concurrentie op de markt niet te verstoren.

Vennootschapsbelasting

De integrale verrekening van opbrengsten (met name rijkssubsidie) en lasten (met name salarissen) binnen de GR voorkomt belaste “winst”. Met de significante daling van de rijkssubsidie ligt “winst” maken niet in de rede.

BTW

Er is geen sprake van BTW-belaste verrichtingen tussen gemeente en GR.

Kortom, op het gebied van inbesteding, staatssteun, Vennootschapsbelasting en BTW loopt de gemeente in dit model geen kostenverhogende risico’s.

⁴ Het gaat dan met name om overhead: personeelszaken, financiën, directie etc.

⁵ Zie paragraaf 0.2, tabel blijfkansen.

1.4 Knelpunten, vraagstukken en valkuilen

- Een belangrijk vraagstuk is al eerder benoemd: wat willen de gezamenlijke gemeenten met Permar in relatie tot de rest van de Participatiewet? Het antwoord op die vraag is zeer relevant voor de toekomst van Permar en de positie van de gemeenten daarin.
- Valkuil is de toekomstbestendigheid. Bij continuering van de huidige koers zullen verliezen toenemen, de noodzaak tot reorganisatie en andere huisvesting vrijwel permanent zijn met de daarbij behorende onzekerheid en onrust voor de medewerkers. Jaarlijks zal er vanuit bestuurders en raden gevraagd worden om oplossingen, nieuwe scenario's etc. De ontevredenheid met de koers en de verliezen zal permanent zijn en het risico tot regionale verschillen en onvrede zal toenemen.

1.5 Toetsingskader

Model 1 Voorzetten huidige samenwerking in GR		
<i>Wsw-ers</i>		
Duidelijkheid huidige deelnemers Wsw	0	Verandert niets in positie, maar reorganisaties zullen steeds voor onduidelijkheid zorgen,
Zo regulier mogelijk werken	0	Dit is wel een voornemen van Permar maar moet nog nadrukkelijker in gang worden gezet.
Reisafstand/nabijheidsprincipe	0	Voor groen in gemeente. Beschut bij Permar in Ede.
<i>Beleid en regie</i>		
In overeenstemming met gemeentelijk beleid 3D: zelf-samen-gemeente	-	Scherpenzeel wil zo lokaal mogelijk.
Gemeentelijke wens tot regie op de uitvoering	-	Regie zit bij GR. Delen met vier gemeenten.
Mogelijkheid tot sturing	-	Regie zit bij GR. Delen met vier gemeenten.
Effectieve en efficiënte beleidsuitvoering	-	Beleid verdeeld over beleidsvelden en organisaties.
<i>Extern</i>		
Mogelijkheden lokale aanbieders (benutten)	--	Wsw blijft bij Permar.
Sluit aan op samenwerking arbeidsmarktregio Food Valley	+	Gebeurt via arbeidsmarktregio waar Permar deel van uitmaakt.
<i>Intern</i>		
Mogelijkheden gemeentelijke organisatie voor zelf uitvoeren	nvt	
Bestuurlijke drukte	-	Dubbele petten problematiek wethouder blijft.
<i>Financieel en risico's</i>		
Gunstig voor exploitatie /toekomstige resultaten Permar (opvangen tekorten)	-	Gemeente blijft mee betalen.
Investing en frictie	--	Gemeente blijft mee betalen aan frictie.
Incidentele kosten uittreding	++	Niet aan de orde.
Beheersbaarheid toekomstige financiële risico's	0	Scherpenzeel is onderdeel van groter geheel.
Toekomstbestendig	--	Permar bouwt af.
<i>Wettelijke en belastingtechnische facetten</i>		
Inbesteding	++	Niet aan de orde.
Staatssteun	++	Niet relevant.
Vennootschapsbelasting	+	Door oplopende tekorten geen risico.
BTW	++	Niet aan de orde.

1.6 Vervolgstappen

Dit model is in feite prolongatie van de huidige situatie. Wat nu niet helder is, en waarin wel helderheid moet komen, is hoe de gemeenten denken over de toekomst van Permar. In dit model is uitgegaan van afbouw van de organisatie omdat zij zich sec beperkt tot de uitvoering van de (oude) Wsw. Scherpenzeel kiest als het gaat om andere doelgroepen binnen de Participatiewet voor zo lokaal mogelijk maar voor wie dat wil is er ook de mogelijkheid om voor Permar te kiezen. Als andere gemeenten (veel) meer onderdelen van de Participatiewet willen beleggen bij Permar dan is dat onderwerp van gesprek. Belangrijk element daarbij is het vraagstuk hoe voorkomen wordt dat verplichtingen die Permar daarvoor moet aangaan niet als risico terecht komen bij gemeenten die kiezen voor een beperkte rol van Permar in de Participatiewet.

2 Model 2 Uittreding bij Permar met duurzaam inkoopmodel

2.1 Beschrijving

In dit model treedt de gemeente Scherpenzeel uit de GR maar blijft zij de uitvoering van de Wsw nog steeds aan Permar gunnen. Deze figuur komt veel voor bij gemeenten die na een herindeling met meerdere Gemeenschappelijke Regelingen te maken kregen, er voor kozen om in één daarvan deel te nemen maar de Wsw-werknemers bij de overige Gemeenschappelijke Regelingen te houden.

Over de uittreding is het volgende geregeld in de GR.

Artikel 32 Uittreding

- 1. Een gemeente kan uittreden uit de regeling door een daartoe strekkend verzoek van het college aan het algemeen bestuur.*
- 2. In het geval een college aan het algemeen bestuur kenbaar maakt uit deze regeling te willen treden, benoemt het dagelijks bestuur een commissie die de gevolgen van de uittreding onderzoekt. De commissie brengt hieromtrent advies uit aan het algemeen bestuur.*
- 3. Het algemeen bestuur bewilligt niet in uittreding dan na een daartoe strekkend besluit van de colleges van de deelnemende gemeenten.*
- 4. Het algemeen bestuur stelt de voorwaarden vast waaronder de uittreding kan plaatsvinden.*
- 5. Indien geen bewilliging wordt verleend, is sprake van een geschil zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.*
- 6. Het algemeen bestuur regelt, onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten, de financiële en andere gevolgen van de uittreding.*
- 7. Uittreding vindt te allen tijde plaats op 1 januari van het tweede jaar volgende op het jaar waarin het algemeen bestuur in de uittreding heeft bewilligd.*

Uit lid 4 blijkt dat vooraf niet vast te stellen is wat de condities (en dus ook de kosten voor Scherpenzeel) zullen zijn, wanneer Scherpenzeel besluit om uit te treden.

Voor het afnemen van diensten bij de GR wordt in dit model een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. De circa 7 Wsw-ers blijven onder de verantwoordelijkheid van Permar werken, maar hebben formeel een arbeidscontract bij de gemeente Scherpenzeel.

Het is de vraag voor welke periode dit model wordt afgesproken omdat het om een zeer geringe groep gaat die ook nog eens snel afneemt.

2.2 Gevolgen Wsw-ers

De Wsw-ers komen in dit model formeel in dienst bij de gemeente Scherpenzeel omdat een Wsw-arbeidscontract altijd met de gemeente is tenzij zij deelneemt in een GR. Omdat Permar de medewerkers in de dagelijkse praktijk aanstuurt, de beoordelingen doet etc. sluit Permar het arbeidscontract af “namens de gemeente Scherpenzeel”. Arbeidsrechtelijk heeft dit model ten opzichte van de huidige situatie voor de Wsw-medewerkers geen gevolgen.

2.3 Juridische en fiscale gevolgen

Inbesteding

Boven een bepaalde opdrachtwaarde dient Scherpenzeel opdrachten aan te besteden: Permar is niet meer te beschouwen “als ware een eigen dienst”. Door gebruik te maken van de bepaling “alleenrecht” in de aanbestedingswet kan Scherpenzeel exclusief gunnen aan Permar. Hier is een aantal voorwaarden aan verbonden, de belangrijkste is dat Permar zelf een aanbestedende dienst is (wat zo is) en zich niet transformeert tot een marktpartij. Daar is nu geen sprake van maar zou hypothetisch mogelijk zijn.

Staatssteun

De inkoopbijdrage in de DVO speelt niet af in marktomgeving maar in kader van samenwerkingsregeling tussen overheden, dus staatssteun is niet aan de orde.

Vennootschapsbelasting

De inkoopsom baseren op verrekening van opbrengsten (subsidie, opbrengst uit opdrachten) en loonkosten Wsw-ers door een dagvergoeding met de GR af te spreken voorkomt belaste 'winst'.

BTW

Door de inkoopsum in te richten als subsidiebijdrage in tekort op uitvoering Wsw-voorziening voorkomt men BTW.

Kortom, op het gebied van inbesteding, staatssteun, Vennootschapsbelasting en BTW loopt de gemeente (en Permar) minimale risico's.

2.4 Knelpunten, vraagstukken en valkuilen

- Belangrijk vraagstuk is al eerder benoemd: wat willen de gemeenten met Permar in relatie tot de rest van de Participatiewet? Het antwoord op die vraag is zeer relevant voor de toekomst van Permar en de positie van de gemeenten daarin, ook als zij zoals in dit model een inkooprelatie heeft. Het kan immers effect hebben op de kostprijs van de uitvoering van de Wsw.
- Het is de vraag voor welke periode een dergelijk model wordt afgesproken. Over vijf jaar zou de groep inmiddels al met 40% gedaald kunnen zijn en vraagt voortschrijdend inzicht wellicht om een andere oplossing. Wanneer Scherpenzeel besluit om na vijf jaar niet meer in te kopen, zal er schade ontstaan wanneer de organisatie niet aangepast is. Hoe hier mee om te gaan, is onderwerp van gesprek tussen de vijf gemeenten.
- Grootste vraagstuk/valkuil is het bedrag wat de overige gemeenten willen voor de afkoop van verplichtingen, boekverlies en toekomstige frictie, ook als die niet door Scherpenzeel veroorzaakt wordt.
- Dit model is geen structurele oplossing voor de manier zoals Scherpenzeel de Wsw uit wil voeren.

2.5 Toetsingskader

Model 2 Uittreding bij Permar met duurzaam inkoopmodel		
<i>Wsw-ers</i>		
Duidelijkheid huidige deelnemers Wsw	0	Verandert niets in positie.
Zo regulier mogelijk werken	+	Kan wellicht door gemeente in DVO nadrukkelijker op worden gestuurd.
Reisafstand/nabijheidsprincipe	0	Voor groen in gemeente. Beschut bij Permar in Ede.
<i>Beleid en regie</i>		
In overeenstemming met gemeentelijk beleid 3D: zelf-samen-gemeente	-	Scherpenzeel wil zo lokaal mogelijk.
Gemeentelijke wens tot regie op de uitvoering	+	Regie via DVO.
Mogelijkheden tot sturing	+	Invloed via DVO.
Effectieve en efficiënte beleidsuitvoering	0	Beleid verdeeld over beleidsvelden maar hoeft niet meer gedeeld te worden in bestuurlijk gremium GR.
<i>Extern</i>		
Mogelijkheden lokale aanbieders (benutten)	--	Wsw blijft bij Permar.
Sluit aan op samenwerking arbeidsmarktregio Food Valley	+	Gebeurt via arbeidsmarktregio waar Permar deel van uitmaakt.
<i>Intern</i>		
Mogelijkheden gemeentelijke organisatie voor zelf uitvoeren	nvt	
Bestuurlijke drukte	+	Wethouder geen deel meer van het bestuur GR.
<i>Financieel en risico's</i>		
Gunstig voor exploitatie /toekomstige resultaten Permar (opvangen tekorten)	0	Afhankelijk van hoe toekomstige resultaten mee bewegen in kosten DVO.
Investing en frictie	0	Afhankelijk van de vraag in hoeverre investering en frictie verdisconteerd wordt in de DVO.
Incidentele kosten uittreding	0	
Beheersbaarheid toekomstige financiële risico's	0	Afhankelijk van de DVO die wordt afgesloten.
Toekomstbestendig	--	Bestand krimpt snel en vraagt wellicht om andere oplossingen.
<i>Wettelijke en belastingtechnische facetten</i>		
Inbesteding	+	Toepassen alleenrecht.
Staatssteun	++	Niet relevant.
Vennootschapsbelasting	+	Te regelen door te verreken met subsidietekort.
BTW	++	Als subsidie inrichten.

2.6 Vervolgstappen

In dit model verandert de bestuurlijke betrokkenheid van Scherpenzeel bij Permar. Het verlenen van diensten met betrekking tot de uitvoering van de Wsw verandert van publiekrechtelijk naar privaatrechtelijk (dienstverleningsovereenkomst). Wat nu niet helder is, en waarin wel helderheid moet komen, is hoe de gemeenten denken over de toekomst van Permar. Ook in dit model is uitgegaan van afbouw van de organisatie omdat zij zich sec beperkt tot de uitvoering van de (oude) Wsw, en niet voor de benutting voor andere delen van de Participatiewet. Als andere gemeenten (veel) meer willen beleggen bij Permar dan kan dat effect hebben op de kostprijs van de uitvoering van de Wsw. Er ontstaan dan meer dekking voor overhead waarmee de kostprijs en/of de uittredingskosten lager kunnen worden.

Voornaamste vervolgstap is in het bestuur van de GR aangeven dat Scherpenzeel – afhankelijk van de condities – wil uittreden uit de GR. Vervolgens zal in opdracht van het bestuur berekend worden wat de kosten van uittreding zijn. Daarnaast zal een afspraak gemaakt moeten worden over de “inkoopvoorwaarden” en de daarbij behorende condities zoals looptijd contract.

3

Model 3 Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers meteen door de gemeente worden overgenomen

3.1 Beschrijving

In dit model treedt de gemeente Scherpenzeel uit de GR en neemt zij de uitvoering van de Wsw geheel over.

Voor specifieke gevallen (bijvoorbeeld werknemers die tegen hun pensioen aan zitten) kan afgesproken worden dat zij bij Permar kunnen blijven.

3.1.1 Beschut

De huidige medewerker die beschut werkt, doet dat bij Permar. Het gaat om één medewerker. Deze medewerker kan worden geplaatst bij een (lokale) zorginstelling. In de omgeving van Scherpenzeel zijn verschillende organisaties die in staat zouden zijn om beschut werk te bieden aan Wsw-werknemers, zoals Ons Bedrijf in Barneveld. Deze instellingen bieden nu diverse werksoorten in het kader van arbeidsmatige dagbesteding. Zij zouden in staat moeten zijn om Wsw-medewerkers een beschutte plaats te bieden.

3.1.2 Groen

De gemeente Scherpenzeel laat nu de groenopdrachten uitvoeren door Permar voor een bedrag van ongeveer € 215k. Hiervan is ongeveer de helft vastgelegd in een onderhoudsbestek voor groenonderhoud in wijken. De andere helft zijn aanvullende contracten, werk op regie basis en inhuur van flexibele schil (seizoenswerk). Daar worden 6 Wsw-ers bij ingezet. De aansturing van de groenmedewerkers vindt nu plaats door medewerkers van Permar. Bij overdracht van Permar naar Scherpenzeel gebeurt er voor de medewerkers als het gaat om de inhoud van het werk niet veel. Het als gemeente zelf kunnen aansturen van deze medewerkers verhoogt de flexibiliteit en voorkomt aanbestedingsprocedures. De aansturing zou kunnen gebeuren door eigen, reguliere medewerkers. Wellicht kan Scherpenzeel hiervoor een medewerker van Permar overnemen om frictiekosten te reduceren. Dit heeft als bijkomend voordeel dat er dan ook in de aansturing weinig verandert voor de Wsw-werknemers.⁶

Voor de uitvoering van de groenwerkzaamheden in Scherpenzeel beschikt Permar over materiaal en materieel. Het materiaal en materieel dat de Wsw-ers nu nodig hebben Permar, zullen zij bij de gemeente Scherpenzeel ook nodig hebben. Een deel daarvan is nu bij de gemeente Scherpenzeel beschikbaar en zal efficiënter gebruikt kunnen worden door de grotere groep medewerkers, maar een deel zal overgenomen moeten worden van Permar en wellicht zal een deel moeten worden aangeschaft. Onderzocht moet worden welk materiaal en materieel er nodig is en wat er eventueel door de gemeente Scherpenzeel kan worden overgenomen.

Daarnaast moet het oplossen en omgaan met sociale problematiek belegd worden bij één centrale jobcoach die ingekocht kan worden bij een externe organisatie.

Alternatieve activiteiten in de winter zijn een belangrijk punt van aandacht. Er is dan namelijk weinig snoei- en schoffelpwerk. Alternatieven zijn er bijvoorbeeld in schoonmaak openbare ruimte. Opletpunt is daarnaast uitstroom in relatie tot investeringen. De groep Wsw-ers zal door natuurlijk verloop (snel) slinken. Als er onvoldoende instroom is, kan vanuit de Participatiewet instroom plaats vinden. Hiermee is reeds (met wisselend succes) geëxperimenteerd. Scherpenzeel kan overigens dan ook extern reguliere medewerkers werven als alternatief. Ook kan zij afspraken maken over haar Wsw-medewerkers die nu in Scherpenzeel en Ede werkzaam zijn.

⁶ Overigens kan Scherpenzeel er ook voor kiezen wanneer zij niet uittreedt uit de GR, om de groenmedewerkers zelf aan te sturen. In plaats van een opdracht te geven aan Permar krijgt zij de groen medewerkers tegen een uurtarief gedetacheerd en kunnen zij flexibel ingezet worden. Voor het nabijgelegen Amfors bijvoorbeeld, geldt dat de meeste RWA-gemeenten Amfors in huren voor opdrachten maar dat de gemeente Bunschoten juist kiest voor detachering van groenmedewerkers. Bunschoten is zeer tevreden over de flexibiliteit die dat haar biedt.

Er moeten afspraken gemaakt worden over het tarief dat de afdeling Ruimte en Groen betaalt voor de uitvoering door Wsw-ers en waar welke risico's komen te liggen, zoals het risico van ziekteverzuim. Wanneer uitgegaan wordt van de huidige opdracht die Ruimte en Groen gunt aan Permar zou berekend moeten worden hoeveel Scherpenzeel kwijt zou zijn aan de (extra) kosten van materiaal, materieel, begeleiding, huisvesting en werkplekken. Dan resteert een bedrag wat Ruimte en Groen bijdraagt aan de exploitatie van de Wsw. Op basis van kengetallen wordt er van uitgegaan dat 45% van de totale waarde van de groenopdrachten betaald wordt aan de exploitatie van de Wsw als detacheringvergoeding. Winst is er te boeken door efficiëntere inzet van materieel en uren. Gemeenten elders in Nederland voeren door de toegenomen flexibiliteit nog veel meer werk in de openbare ruimte uit.

Concluderend kan worden gesteld dat er het een en ander moet worden geregeld in praktische zin, maar dat de overgang van groenmedewerkers relatief makkelijk zal gaan. Opletpunt daarbij is wel dat medewerkers met verschillende arbeidsvoorwaarden (cao Wsw en CAR UWO) dezelfde werkzaamheden naast elkaar doen. Uitgangspunt voor Ruimte en Groen daarbij zou in eerste instantie budgettaire neutraliteit moeten zijn. Daarna zijn er kansen voor inverdieneffect door efficiëntere inzet van materieel en personeel zodat er een hoger kwaliteitsniveau in de openbare ruimte kan worden gerealiseerd. Ook wanneer Scherpenzeel niet uittreedt is het detacheren van groenmedewerkers een optie die het onderzoeken waard is.

3.2 Gevolgen Wsw-ers

De Wsw-ers komen formeel in dienst bij de gemeente Scherpenzeel die ook het contract met ze afsluit. Arbeidsrechtelijk heeft dit model geen gevolgen. Scherpenzeel zal voor de personeels- en salarisadministratie budget moeten uittrekken. Een richtbedrag is € 1.000 per Wsw-er. Dit zou ook extern ingekocht kunnen worden.

De groenmedewerkers worden in dit model aangestuurd door de gemeente zelf in plaats van door Permar. Dit is een (kleine) verandering; in de aard van de werkzaamheden zal weinig veranderen.

3.3 Juridische en fiscale gevolgen

Inbesteding

Er bestaat in dit model geen opdrachtrelatie meer met GR als uitvoerder. Scherpenzeel moet zelf arbeid regelen. Detacheren extern is als algemeen belang-activiteit te vrijwaren van aanbesteding. Het inhuren van een private organisatie voor beschut werk is aanbestedingsplichtig.

Staatssteun

Wanneer de gemeente een te laag detacheringstarief (of andere onder de kostprijs geleverde producten/diensten) aan selecte partijen in rekening brengt, kan dat verboden staatssteun opleveren. De vraag is waarom de gemeente dat zou doen, want zij snijdt zichzelf daarmee in de vingers.

Vennootschapsbelasting

De opbrengsten en loonkosten per (cluster van) Wsw-er op één plek verrekenen voorkomt belaste "winst".

BTW

Door de inkoopsum in te richten als subsidiebijdrage in tekort op uitvoering Wsw-voorziening voorkomt men BTW.

Kortom, op het gebied van inbesteding, staatssteun, vennootschapsbelasting en BTW loopt de gemeente minimale risico's. Zij zal beschut wel moeten aanbesteden.

3.4 Knelpunten, vraagstukken en valkuilen

- Ruimte en Groen en haar personeel moet worden voorbereid op de komst van de Wsw-werknemers.
- Investeren in materieel, materiaal en personeel bij Ruimte en Groen terwijl de groep Wsw-ers snel daalt door natuurlijk verloop. Loont dan de investering?
- Nog geen/bepaalde ervaring met deze groep bij Ruimte en Groen en samenleving. Benodigde jobcoaching is niet in eigen huis aanwezig, maar kan bij lokale aanbieders ingekocht worden.
- Inkoop van beschut werk bij een lokale aanbieder sluit weliswaar aan bij doelstellingen gemeente maar betekent voor de betrokken Wsw-er een grote verandering.
- Private lokale aanbieders brengen risico met zich mee dat bij faillissement de Wsw-er terugvalt op de gemeente en (tijdelijk) geen werk heeft.
- Wat willen de andere gemeenten als vergoeding voor de uittreding van Scherpenzeel: vereffening vermogen en frictiekosten.

3.5 Toetsingskader

Model 3 Uittreding bij Permar met totale overname Wsw-ers		
<i>Wsw-ers</i>		
Duidelijkheid huidige deelnemers Wsw	+	Werk en begeleiding wijzigt deels, maar er is wel duidelijkheid op langere termijn.
Zo regulier mogelijk werken	++	Kan gemeente nadrukkelijker op worden gestuurd.
Reisafstand/nabijheidsprincipe	++	Beschut en groen binnen of dichtbij de gemeente.
<i>Beleid en regie</i>		
In overeenstemming met gemeentelijk beleid 3D: zelf-samen-gemeente	++	Scherpenzeel wil zo lokaal mogelijk.
Gemeentelijke wens tot regie op de uitvoering	++	Regie via DVO lokale aanbieders en eigen uitvoering.
Mogelijkheid tot sturing	++	Invloed via DVO lokale aanbieders en eigen uitvoering.
Effectieve en efficiënte beleidsuitvoering	++	Meer integraliteit mogelijk en beleid hoeft niet meer gedeeld te worden in bestuurlijk gremium GR.
<i>Extern</i>		
Mogelijkheden lokale aanbieders (benutten)	++	Lokale aanbieders kunnen rol krijgen bij terugval voorziening.
Sluit aan op samenwerking arbeidsmarktregio Food Valley	+	Gemeente neemt deel in arbeidsmarktregio.
<i>Intern</i>		
Mogelijkheden gemeentelijke organisatie voor zelf uitvoeren	+	Mogelijkheden worden gezien bij zowel BOR als bij Sociaal Domein.
Bestuurlijke drukte	+	Wethouder niet meer in GR bestuur.
<i>Financieel en risico's</i>		
Gunstig voor exploitatie /toekomstige resultaten Permar (opvangen tekorten)	++	
Investing en frictie	+	Investing in eigen organisatie nodig, niet meer in Permar.
Incidentele kosten uittreding	--	
Beheersbaarheid toekomstige financiële risico's	+	Gemeente stuurt grotendeels zelf.
Toekomstbestendig	0	Krimp bestand deels op te lossen waar probleem kan ontstaan (Ruimte en Groen) met andere groepen uit de P-wet.
<i>Wettelijke en belastingtechnische facetten</i>		
Inbesteding	0	Deels aanbesteden.
Staatssteun	++	Niet relevant.
Vennootschapsbelasting	+	Te regelen door te verreken met subsidietekort.
BTW	++	Als subsidie inrichten.

3.6 Vervolgstappen

In dit model verandert de bestuurlijke betrokkenheid van Scherpenzeel bij Permar én haalt Scherpenzeel alle diensten bij Permar weg. Het verlenen van diensten met betrekking tot de uitvoering van de Wsw verandert van publiekrechtelijk naar privaatrechtelijk voor het deel dat zij bij lokale aanbieders wil beleggen. Het model vergt het een en ander aan voorbereidingen binnen de gemeentelijke organisatie.

Voornaamste vervolgstap is in het bestuur van de GR aangeven dat Scherpenzeel – afhankelijk van de condities – wil uittreden uit de GR en de Wsw zelf gaat uitvoeren. Vervolgens zal in opdracht van het bestuur berekend worden wat de kosten van uittreding en het beëindigen van “inkoop” zijn. In die berekening kan meegenomen worden wat Scherpenzeel kan doen om de kosten te beperken door het overnemen van activa en (arbeids) verplichtingen.

4 Model 4 Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers gefaseerd door de gemeente worden overgenomen

4.1 Beschrijving

In dit model treedt de gemeente Scherpenzeel uit de GR maar neemt zij de uitvoering van de Wsw gefaseerd over. Dit doet zij omdat dat wellicht tot een lagere uittreedsom leidt en omdat dat de gemeente een langere periode biedt om zich voor te bereiden. Voor de groepen Wsw-ers die (voorlopig) bij Permar blijven, wordt een DVO afgesloten. De circa 7 Wsw-ers hebben een arbeidscontract bij de gemeente Scherpenzeel.

Het ligt in de rede om de groenmedewerkers zelf over te nemen en de ene medewerker in beschut bij Permar te handhaven.

4.1.1 Groen

De wijze waarop groen vormgegeven wordt is reeds beschreven in paragraaf 3.1.1.

4.2 Gevolgen Wsw-ers

De Wsw-ers komen formeel in dienst bij de gemeente Scherpenzeel die ook het contract met ze afsluit. Arbeidsrechtelijk heeft dit model geen gevolgen. Scherpenzeel zal voor de personeels- en salarisadministratie budget moeten uittrekken. Een richtbedrag is € 1.000 per Wsw-er. Dit zou extern ingekocht kunnen worden.

De groenmedewerkers worden in dit model aangestuurd door de gemeente zelf in plaats van door Permar. Dit is een (kleine) verandering; in de aard van de werkzaamheden zal weinig veranderen. De gedetacheerden werken bij een reguliere werkgever en blijven dat in principe doen. Ook hier geldt dat waarschijnlijk alleen de begeleiding/jobcoaching wijzigt. Deze wijziging kan gereduceerd worden door (bij behoefte, wederzijdse bereidheid en geschiktheid) regulier personeel van Permar over te nemen. Dit heeft als bijkomend effect dat dit de frictiekosten reduceert.

De medewerker die nu bij beschut Permar werkt, blijft dat ook. Daar verandert dus niets.

4.3 Juridische en fiscale gevolgen

Inbesteding

Boven een bepaalde opdrachtwaarde dient Scherpenzeel opdrachten aan te besteden: Permar is niet meer te beschouwen “als ware een eigen dienst”. Door gebruik te maken van de bepaling “alleenrecht” in de aanbestedingswet kan Scherpenzeel exclusief gunnen aan Permar. Hier zijn een aantal voorwaarden aan verbonden, de belangrijkste is dat Permar zelf een aanbestedende dienst is (wat zo is) en zich niet transformeert tot een marktpartij. Het inhuren van een private organisatie voor beschut werk is aanbestedingsplichtig.

Staatssteun

De inkoopbijdrage in de DVO speelt niet af in marktomgeving maar in kader van samenwerkingsregeling tussen overheden, dus staatssteun in net aan de orde. Door het (groeps)detacheren van Wsw-ers als “algemeen belang”-besluit vast te leggen zijn de gedragsregels van de Mededingingswet (markt & overheid) niet van toepassing.

Vennootschapsbelasting

De inkoopsum baseren op verrekening van opbrengsten (subsidie, opbrengst uit opdrachten) en loonkosten Wsw-ers door een detavergoeding met de GR af te spreken voorkomt belaste “winst”.

BTW

Door de inkoopsum in te richten als subsidiebijdrage in tekort op uitvoering Wsw-voorziening voorkomt men BTW.

Kortom, op het gebied van investering, staatssteun, vennootschapsbelasting en BTW loopt de gemeente minimale risico's.

4.4 Knelpunten, vraagstukken en valkuilen

- Ruimte en Groen en haar personeel moet worden voorbereid op de komst van de Wsw-werknemers.
- Investeren in materieel, materiaal en personeel bij Ruimte en Groen terwijl de groep Wsw-ers snel daalt door natuurlijk verloop. Loont dan de investering?
- Nog geen/beperkte ervaring met deze groep bij Ruimte en Groen en samenleving. Benodigde jobcoaching niet in eigen huis aanwezig, maar kan bij lokale aanbieders ingekocht worden.
- Wat willen de andere gemeenten als vergoeding voor de uittreding van Scherpenzeel en het stop zetten van een deel van de "inkoop": vereffening vermogen en frictiekosten.

4.5 Toetsingskader

Model 4 Uittreding bij Permar met gefaseerde overname		
<i>Wsw-ers</i>		
Duidelijkheid huidige deelnemers Wsw	0	Werk blijft hetzelfde, begeleiding wijzigt.
Zo regulier mogelijk werken	++	Kan gemeente nadrukkelijker op worden gestuurd.
Reisafstand/nabijheidsprincipe	0	Voor groen in gemeente. Beschut bij Permar in Ede.
<i>Beleid en regie</i>		
In overeenstemming met gemeentelijk beleid 3D: zelf-samen-gemeente	+	Scherpenzeel wil zo lokaal mogelijk, beschut nog wel bij Permar.
Gemeentelijke wens tot regie op de uitvoering	++	Regie via DVO en eigen uitvoering.
Mogelijkheid tot sturing	++	Invloed via DVO en eigen uitvoering.
Effectieve en efficiënte beleidsuitvoering	++	Meer integraliteit mogelijk en beleid hoeft niet meer gedeeld te worden in bestuurlijk gremium GR.
<i>Extern</i>		
Mogelijkheden lokale aanbieders (benutten)	0	Lokale aanbieders kunnen rol krijgen bij terugval voorziening.
Sluit aan op samenwerking arbeidsmarktregio Food Valley	+	Gemeente neemt deel in arbeidsmarktregio.
<i>Intern</i>		
Mogelijkheden gemeentelijke organisatie voor zelf uitvoeren	+	Mogelijkheden worden gezien bij zowel BOR als bij Sociaal Domein.
Bestuurlijke drukte	+	Wethouder niet meer in bestuur GR.
<i>Financieel en risico's</i>		
Gunstig voor exploitatie /toekomstige resultaten Permar (opvangen tekorten)	+	Afhankelijk van hoe toekomstige verliezen Permar worden meegenomen in de DVO.
Investering en frictie	+	Investering in eigen organisatie nodig, niet meer in Permar.
Incidentele kosten uittreding	--	
Beheersbaarheid toekomstige financiële risico's	+	Gemeente stuurt grotendeels zelf.
Toekomstbestendig	0	Krimp bestand deels op te lossen waar probleem kan ontstaan (Ruimte en Groen) met andere groepen uit de P-wet.
<i>Wettelijke en belastingtechnische facetten</i>		
Inbesteding	+	Toepassen alleenrecht.
Staatssteun	++	Niet relevant.
Vennootschapsbelasting	+	Te regelen door te verreken met subsidietekort.
BTW	++	Als subsidie inrichten.

4.6 Vervolgstappen

In dit model verandert de bestuurlijke betrokkenheid van Scherpenzeel bij Permar én haalt Scherpenzeel het grootste deel van de diensten bij Permar weg. Het verlenen van diensten met betrekking tot de uitvoering van de Wsw verandert van publiekrechtelijk naar privaatrechtelijk (dienstverleningsovereenkomst). Het model vergt het een en ander aan voorbereidingen binnen de gemeentelijke organisatie.

Voornaamste vervolgstap is in het bestuur van de GR aangeven dat Scherpenzeel – afhankelijk van de condities – wil uittreden uit de GR en een deel van de Wsw zelf gaat uitvoeren. Vervolgens zal in opdracht van het bestuur berekend worden wat de kosten van uittreding en het beëindigen van “inkoop” zijn. In die berekening kan meegenomen worden wat Scherpenzeel kan doen om de kosten te beperken door het overnemen van activa en (arbeids)verplichtingen.

5 Toetsingskader

In onderstaande tabel is het toetsingskader voor de vier modellen samengevat.

Model 1. Voorzetten huidige samenwerking in GR, de Wsw-ers blijven bij Permar en Scherpenzeel blijft bestuurlijk verantwoordelijk voor de GR.

Model 2. Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers daar wel blijven werken (duurzaam inkoopmodel).

Model 3. Uittreding bij Permar waarbij alle Wsw-ers direct door de gemeente worden overgenomen.

Model 4. Uittreding bij Permar waarbij de Wsw-ers gefaseerd door de gemeente worden overgenomen.

Modellen	1	2	3	4
<i>Wsw-ers</i>				
Duidelijkheid huidige deelnemers Wsw	0	0	+	0
Zo regulier mogelijk werken	0	+	++	++
Reisafstand/nabijheidsprincipe	0	0	++	0
<i>Beleid en regie</i>				
In overeenstemming met gemeentelijk beleid 3D: zelf-samen-gemeente	-	-	++	+
Gemeentelijke wens tot regie op de uitvoering	-	+	++	++
Mogelijkheid tot sturing	-	+	++	++
Effectieve en efficiënte beleidsuitvoering	-	0	++	++
<i>Extern</i>				
Mogelijkheden lokale aanbieders (benutten)	--	--	++	0
Sluit aan op samenwerking arbeidsmarktregio Food Valley	+	+	+	+
<i>Intern</i>				
Mogelijkheden gemeentelijke organisatie voor zelf uitvoeren	nvt	nvt	+	+
Bestuurlijke drukte	-	+	+	+
<i>Financieel en risico's</i>				
Gunstig voor exploitatie /toekomstige resultaten Permar (opvangen tekorten)	-	0	++	+
Investing en frictie	--	0	+	+
Incidentele kosten uittreding	++	0	--	--
Beheersbaarheid toekomstige financiële risico's	0	0	+	+
Toekomstbestendig	--	--	0	0
<i>Wettelijke en belastingtechnische facetten</i>				
Inbesteding	++	+	0	+
Staatssteun	++	++	++	++
Vennootschapsbelasting	+	+	+	+
BTW	++	++	++	++

Uit de tabel blijkt dat zelf de Wsw uitvoeren (al dan niet gefaseerd) beter scoort dan de Wsw bij Permar te laten uitvoeren. Er wordt vooral (hoger) gescoord op beleid, sturing, regie en benutten van de lokale infrastructuur. Ook is zelf doen goedkoper. Daar staan eenmalige kosten tegenover die gepaard gaan met uittreding. Een definitieve (eigen) keuze is afhankelijk van de weging die men aan de scores geeft.

6 Conclusies

In deze rapportage zijn de voor- en nadelen van vier modellen geïnventariseerd. Uit het onderzoek blijkt dat uittreden en zelf uitvoeren de meeste voordelen kent. Belangrijke voordelen zijn mogelijkheden voor eigen sturing en regie en het benutten van de lokale infrastructuur. Ook is zelf doen goedkoper. Daar staan eenmalige kosten tegenover die gepaard gaan met uittreding.

In alle modellen zijn de indicering, het arbeidscontract en de arbeidsvoorwaarden van de Wsw-ers (wettelijk) gegarandeerd. De werkplekken zijn niet gegarandeerd. Door reorganisaties (het sluiten van afdelingen) kan de werkplek veranderen. Wanneer Scherpenzeel zelf de Wsw uitvoert, geldt dat ook. Maar het gaat (op één medewerker na) om medewerkers die nu in het groen werken, en dat ook zullen blijven doen. Ondanks de gewaarborgde rechten en de beperkte veranderingen in welk model dan ook, is het van het grootste belang om te bedenken dat het hier gaat om een grote groep kwetsbare medewerkers. Goede, duidelijke en zorgvuldige communicatie is in randvoorwaarde nummer 1, voor welk model men ook kiest. Tijdig inlichten van OR en bonden is een belangrijke succesfactor bij de communicatie. Dat geldt ook voor de niet-Wsw-ers die bij Permar werken. Ook voor hen verandert het één en ander wanneer Scherpenzeel andere keuzes maakt.

Met betrekking tot de juridische en fiscale consequenties met betrekking tot staatssteun, de mogelijkheden van investering en het betalen van BTW en/of vennootschapsbelasting, zijn er geen grote verschillen tussen de modellen.

Eigen uitvoering past in principe goed bij het Scherpenzeelse beleid van benutting van de eigen infrastructuur. Knelpunten bij zelf uitvoeren zijn vooral de mogelijkheden van de eigen organisatie (Ruimte en Groen) en van de eigen lokale infrastructuur. In principe zijn de mogelijkheden er. De primaire processen zijn daarbij niet het grootste probleem, de secundaire processen (systemen, werkprocessen etc.) zijn echter vaak het sluitstuk van een dergelijke transitie. Aangezien de invoering niet eerder dan 1 januari 2018 kan plaatsvinden is er voldoende tijd voor een zorgvuldige voorbereiding.

Met het inslaan van deze route, is de uitdaging om tot goede en noodzakelijk afstemming met de overige gemeenten te komen.